

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: P. L., narozen X,
bytem X
zastoupen Mgr. Věrou Novákovou, advokátkou,
sídlem Vrchlického 802/46, 460 14 Liberec XIV - Ruprechtice,

proti
žalovanému: Český báňský úřad,
sídlem Kozí 748/1, 110 00 Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2020, č. j. SBS 15610/2020/ČBÚ-21,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své právní zástupkyně domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2020, č. j. SBS 15610/2020/ČBÚ-21, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého (dále jen „obvodní báňský úřad“) ze dne 26. 2. 2020, č. j. SBS 29000/2018/OBÚ-04/5. Tímto rozhodnutím obvodní báňský úřad shledal žalobce vinným z přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“), jehož se žalobce dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 v ranních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl s dalšími účastníky akce „KLIMAKEMP 2018“ do důlního díla – lomu Bílina na pracovní plán prvního skryvkového řezu organizace Severočeské doly a. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

s., IČO: 49901982, kde je vykonávána obvodním báňským úřadem řádně povolená hornická činnost a kam je vstup zakázán. Za spáchání uvedeného přestupku obvodní báňský úřad podle § 40a odst. 3 písm. a) horního zákona a v souladu s § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) uložil žalobci pokutu 6 000 Kč a současně mu uložil též povinnost uhradit náklady řízení 1 000 Kč. Žalobce se v žalobě zároveň domáhal toho, aby soud zrušil také zmíněné rozhodnutí obvodního báňského úřadu a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že došlo k zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím promlčecí doby. Uvedl, že přestupek byl spáchán dne 30. 6. 2018, obvodní báňský úřad neučinil oznámení o zahájení řízení, které by přerušilo běh promlčecí doby a jako první úkon v řízení vydal dne 27. 2. 2019 příkaz. Žalobce proti tomuto příkazu podal včasný odpor, čímž došlo k jeho zrušení. Podle žalobce má účinky standardního meritorního rozhodnutí, včetně přerušení běhu promlčecí doby, pouze příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, a tím se stal pravomocným a vykonatelným. S názorem žalovaného, že pokud se příkaz v řízení z moci úřední, který byl prvním úkonem v takovém řízení, podáním odporu ruší, neoznamuje se poté zahájení řízení, protože funkci tohoto oznámení plní zrušený příkaz, žalobce nesouhlasil již v odvolání, neboť vychází z neplatné právní úpravy, konkrétně z § 20 odst. 2 věty poslední zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Nová právní úprava však toto ustanovení nepřevzala, a proto závěr žalovaného, že přerušení běhu promlčecí doby a počátek běhu nové jednoleté promlčecí doby nastává podáním odporu, nemá podle žalobce oporu v platném právu. Podotkl, že žalovaným citovaný § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) odkazuje na § 71 téhož zákona, který upravuje lhůty pro vydání rozhodnutí, nikoli na ustanovení o běhu promlčecí doby (§ 31 zákona o odpovědnosti za přestupky). K závěru, podle něhož by jednoletá doba počala běžet doručením příkazu, žalobce namítal, že by se jednalo o nepřípustnou analogii rozšiřující podmínky promlčení v neprospěch obviněného, pokud žalovaný přisuzuje příkazu z hlediska účinků přerušení běhu promlčecí doby zároveň povahu oznámení o zahájení řízení i rozhodnutí o uznání viny ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky. Jakákoli hmotněprávní analogie v neprospěch obviněné osoby je podle žalobce v oblasti trestního práva i v rovině správního trestání nepřípustná. Na podporu svého názoru, že příkaz, proti němuž byl podán odpor, nepřerušuje běh promlčecí doby, odkázal žalobce na komentář k zákonu o odpovědnosti za přestupky a na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 12. 2019, č. j. 20 A 4/2019-72.
3. V předmětné věci rozhodnutí o vině, které by mohlo mít dle žalobce účinky přerušení promlčení podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, bylo učiněno až dne 26. 2. 2020. Z uvedeného žalobce dovodil, že v jednoleté promlčecí době, která počala plynout dne 1. 7. 2018, nenastala žádná okolnost, jež by běh promlčecí doby přerušila nebo stavěla, a v dané věci tak ke dni 1. 7. 2019 zanikla odpovědnost za přestupek. Zároveň ani rozhodnutí o vině nebylo učiněno obvodním báňským úřadem v době jednoho roku od vydání příkazu, pokud bylo vydáno až dne 26. 2. 2020. Podle žalobce tak měl žalovaný řízení zastavit podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky.

4. Žalobce dále namítal, že shromážděné podklady neumožňovaly obvodnímu báňskému úřadu vydat ve věci meritorní rozhodnutí o uznání viny žalobce a jeho následné potvrzení v odvolacím řízení. Samotné ztotožnění osoby, stejně jako fakt, že se udál přestupek, se podle žalobce opírá pouze o úřední záznamy policie. Osoba pachatele, průběh skutku a skutkový děj však musí být v řízení prokázány relevantními důkazy, zejména svědeckými výpověďmi nebo v souladu se zákonem pořízenými videozáznamy, atp. Totožnost osoby, která měla skutek spáchat, pak musí být doložena buď úředně (dokladem předloženým po zajištění) nebo jiným průkazným způsobem identifikace (otisky prstů, DNA), případně svědecky, kdy osoba, která pachatele osobně zná, dosvědčí jeho totožnost bezprostředně po zajištění a posléze v přestupkovém řízení, případně tak může být učiněno prostřednictvím rekognice. Dále žalobce poukázal na skutečnost, že porovnávaná fotografie nebyla z databáze evidence obyvatel, neboť nemá požadované parametry.
5. Podle žalobce se jedná o zjevné porušení zásad presumpce neviny a *in dubio pro reo*, upravených také v § 69 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť obvodní báňský úřad uvedl, že „žalobce dle správního orgánu v rámci projednávání přestupku nepředložil žádné relevantní skutečnosti, které by byly v rozporu se zjištěním správního orgánu“. Obviněný přitom není v řízení povinen prokazovat svou nevinu či zpochybňovat závěry, k nimž dospěla policie, kdy nositelem důkazní povinnosti, za dodržení citovaných zásad, je bezvýhradně správní orgán. Podle žalobce neprovedl obvodní báňský úřad ve věci žádný přímý důkaz jeho viny, ani neshromáždil propojený, na sebe navazující řetězec důkazů nepřímých, kdy za důkaz vůbec nelze považovat předložení dokladu totožnosti. Správní orgán také žádné porovnávání fotografií neprováděl, neboť v době, kdy měl občanský průkaz za účelem ověření totožnosti v dispozici, ležel spisový materiál se shromážděnými podklady zavřený na stole v kanceláři, kde ústní jednání proběhlo. Ostatně, v protokolu z jednání není o srovnání žádný záznam.
6. Žalobce považoval postup obvodního báňského úřadu za rozporný s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že úředním záznamem a oznámením o přestupku nelze ve správním řízení samostatně provádět dokazování, tyto slouží jen jako podklad k provádění dokazování. K tomuto odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 3 As 231/2017-49, ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008- 115, a ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73. Podotkl, že správní orgán je povinen vyhledávat a opatřovat si důkazy a podklady pro své rozhodnutí, avšak ve správním řízení nebylo provedeno žádné dokazování, ani výsledkem svědků či přehráním videozáznamu. K pravomocným příkazům z jiného správního řízení dodal, že jimi nemůže být prokázána jeho vina a předchozí neoprávněný postih nemůže být důvodem pro další neoprávněné potrestání, ani jimi není správní orgán vázán při posuzování viny.
7. V řízení žalobce rovněž namítal porušení zásady *ne bis in idem*, neboť přestupek, ze kterého byl uznán vinným, musel být spáchán v jednočinném souběhu s činem, za který již byl postižen. Závěr žalovaného, že přestupky žalobce byly spáchány ve vícečinném souběhu, neboť k nim došlo různými jednáními a k porušení rozdílných právních zájmů, nemá podle žalobce oporu v podkladech rozhodnutí. Měl za to, že jde o souběh jednočinný, jelikož v předchozí věci vedené Městským úřadem Litvínov byl pravomocně uznán vinným, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách v prostoru lomu Dolů Bílina v katastrálním území obce Libkovice neuposlechl výzvu policisty tím, že vnikl do důlního díla. V nyní projednávané věci byl uznán vinným pro skutek spočívající v tom, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl do důlního díla –

lomu Bílina. Skutečnost, že se jedná o tentýž skutek, podle žalobce vyplývá i z pokynu policisty, na který odkázal. Za shodné považoval i následky projednávaných přestupků, neboť pokyn byl policií uložen kvůli blízkosti důlního díla, aby byly ochráněny životy a zdraví účastníků akce a majetek vlastníka dolu, a stejná ochrana hodnot vyplývá i z cedule zakazující vstup. Zásada zákazu dvojího trestání upravená v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod nemůže být prolomena ani tím, že v případě naplnění znaků skutkových podstat více přestupků jedním jednáním je k jejich projednání příslušných více správních orgánů.

8. Dále žalobce konstatoval, že účastí na předmětném protestu nebyl naplněn materiální znak přestupku a důvodem vniknutí účastníků protestu na území, kde probíhá hornická činnost, byla dlouhodobá ochrana veřejného zájmu – konkrétně lidského života, zdraví, majetku, veřejných rozpočtů, životního prostředí a klimatu, neboť to vše prokazatelně a v masovém měřítku poškozují spalování hnědého uhlí, které se ve velkolomu Bílina těží. Uvedl, že žalovaným tvrzené ohrožení života a zdraví je nepodložené, neodůvodněné a neprokázané. A i kdyby bylo prokázáno, že jednáním kladeným mu za vinu ohrozil sebe samého, nemůže mu být taková okolnost jakkoli kladena k tíži, jelikož sebeohrožení či sebepoškození nelze v právním řádu České republiky sankcionovat. Rovněž ohrožení ostatních aktivistů a zaměstnanců dolu z provedení dokazování nijak nevyplývá. Z hlediska proporcionality to pak byl naopak klimatický protest, který se uskutečnil v zájmu ochrany života a zdraví, přičemž podle žalobce v žádném případě nebyl hrozícímu nebezpečí klimatické krize neadekvátní. Podotkl, že by se nejednalo o první případ, kdy by byl takový protest příslušnými orgány shledán legitimním, a že odmítavý postoj k pokračující těžbě hnědého uhlí je v souladu s cíli mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Protestující se snažili upozornit na změny klimatu i s odkazem na ústavně zaručené právo na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, právo na svobodu projevu podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod a právo na odpor podle čl. 23 Listiny základních práv a svobod. Závěrem dodal, že počínání účastníků protestu bylo legitimní, kdy naopak nevykazovalo potřebný stupeň společenské škodlivosti ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. K námitce žalobce ohledně zániku odpovědnosti za přestupek žalovaný poznamenává, že u přestupku dle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona promlčecí doba činí dle § 30 písm. a) zákona odpovědnosti za přestupky 1 rok a počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku. Promlčecí doba se přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku v souladu s ustanovením § 32 odst. 2 písm. a) zákona odpovědnosti za přestupky. Příkaz, jenž je vydán jako první úkon ve věci podle § 90 odst. 1 a § 150 správního řádu, má dvojitou povahu. Jednak představuje nepravomocné meritorní rozhodnutí a jednak supluje oznámení o zahájení řízení, neboť obsahuje veškeré náležitosti § 46 odst. 1 správního řádu. Z § 150 odst. 3 správního řádu podle žalovaného jednoznačně vyplývá, že podáním odporu se příkaz ruší, ale v řízení se ze zákona pokračuje. Vzhledem k tomu, že právní řád neumožňuje správnímu orgánu za této situace (znovu) zahájit správní řízení, nelze dospět k jinému závěru, než že zrušený příkaz v plném rozsahu a se všemi právními důsledky nahrazuje oznámení o zahájení řízení. Žalovaný proto trval na tom, že k přerušení běhu promlčecí doby došlo ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky dne 11. 3. 2019, kdy byl doručen příkaz ze dne 27. 2. 2019, č. j. SBS 29000/2018/OBÚ-04/1 (pozn. soudu – příkaz byl doručen 11. 3. 2019). V nové promlčecí době jednoho roku pak obvodní báňský úřad vydal dne 26. 2. 2020 své rozhodnutí, čímž došlo k opětovnému Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přerušení běhu promlčecí doby. Podle žalovaného tedy nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek v důsledku uplynutí promlčecí doby.

10. Za nedůvodnou označil žalovaný také námitku neprokázání přestupku. Dle názoru žalovaného se snaží žalobce odvést pozornost od spáchání přestupku tím, že nebyl na místě ztotožněn, což však neznamená, že žalobce přestupek nespáchal. Jelikož v rozhodnutí obvodního báňského úřadu je jasně specifikováno jednání žalobce a jsou zde uvedeny všechny skutečnosti týkající se předmětného skutku, jakož i následek tohoto jednání specifikovaný místem a datem, došlo podle žalovaného k naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku a obvodní báňský úřad zjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce. Žalobce navíc spáchal na stejném místě a téměř ve stejnou dobu v rámci svého jednání další přestupek, ze kterého byl pravomocně uznán vinným Městským úřadem Litvínov, což sám v žalobě uvedl. Podle žalovaného na něj lze tudíž pohlížet jako na osobu, která se podle pravomocného rozhodnutí nacházela na místě, kde je to zakázáno. V daném případě bylo spáchání přestupku žalobcem jednoznačně prokázáno a bylo dostatečným způsobem zadokumentované policií. Další dokazování spáchání přestupku proto žalovaný označil za nadbytečné, taktéž s ohledem na zásadu hospodárnosti vyjádřenou v § 6 odst. 2 správního řádu.
11. K námitce porušení zásady *ne bis in idem* žalovaný uvedl, že pro spáchání přestupku podle ustanovení § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona je nepodstatné, zda a jakým způsobem byl žalobce potrestán Městským úřadem v Litvínově za spáchání jiného přestupku. Z příkazu Městského úřadu Litvínov je zřejmé, že se žalobce dopustil přestupku podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. d) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právu shromažďovacím“), když neuposlechl výzvy policisty. Rozhodnutím obvodního báňského úřadu byl žalobce shledán vinným z přestupku podle ustanovení § 40a horního zákona. Podle žalovaného je tedy evidentní, že porušení či ohrožení chráněného zájmu, tedy právně významný následek, je u obou řízení, ve kterých byl žalobce uznán vinným, zcela odlišný a námitka je tudíž nedůvodná.
12. Žalovaný za nedůvodnou označil také námitku nenaplnění materiální stránky přestupku. Společenská nebezpečnost jednání žalobce spočívala v možnosti ohrožení života a zdraví nejen žalobce, ale i dalších přítomných aktivistů, jakož i zaměstnanců organizace Severočeské doly a. s., a v neposlední řadě rovněž ve vynuceném odstavení veškeré těžební technologie. K argumentaci žalobce, že jeho jednání podléhalo ochraně práva na svobodu projevu zaručeného čl. 17 Listiny základních práv a svobod, žalovaný uvedl, že odstavec 4 uvedeného článku připouští možnost zákonného omezení svobody projevu, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Jednáním žalobce podle žalovaného došlo rovněž k porušení právem chráněného zájmu na bezpečném a hospodárném dobývání výhradního ložiska, přičemž pojem bezpečné je třeba vztáhnout na bezpečnost a zdraví všech osob v zájmovém území vykonávané hornické činnosti, tedy včetně žalobce, která se v době před jejím zadržením nacházela na území dolu Bílina, kam je vstup zakázán. Právo na svobodu projevu ani právo na příznivé životní prostředí však neopravňují žalobce bez jakýchkoli omezení a důsledků zasahovat do práv a svobod jiných osob, zejména v případě, kdy jsou tato realizována na základě řádného povolení vydaného na základě zákona, a ohrožovat přitom jiné ústavně a zákonem chráněné zájmy. Rovněž názor žalobce, že jednal v rámci ústavně zaručeného práva na odpor ve smyslu čl. 23 Listiny základních práv a svobod, žalovaný odmítl, neboť není zřejmé, jak by řádně povolené dobývání hnědého uhlí, které je plně v souladu se zákonem,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

mohlo odstraňovat demokratický řád lidských práv a základních svobod. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
14. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Nejprve se soud zabýval otázkou, zda došlo k zániku odpovědnosti žalobce uplynutím promlčecí doby.
17. Podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona platí, že *„fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán.“* Za tento přestupek se podle § 40a odst. 3 písm. a) téhož zákona uloží pokuta do výše 15 000 Kč.
18. Z § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že *„[o]dpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby.“* Podle § 30 téhož zákona *„[p]romlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“*
19. Podle § 31 odst. 1 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že *„[p]romlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán.“* Z § 32 odst. 2 písm. a) a b) téhož zákona přitom plyne, že promlčecí doba se přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku a vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.
20. Z § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že *„[s]právní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže odpovědnost za přestupek zanikla.“*
21. Ze správního spisu soud zjistil veškeré podstatné skutečnosti, které měly vliv na posouzení běhu promlčecí doby. Za počátek běhu promlčecí doby je v tomto případě podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky považován den 1. 7. 2018, tedy den následující po dni, kdy byl spáchán přestupek (30. 6. 2018). Od tohoto dne započal běh jednoleté promlčecí doby, neboť se nejednalo o přestupek, za nějž je možné uložit pokutu ve výši Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

alespoň 100 000 Kč. Konec této doby podle § 40 odst. 1 písm. b) správního řádu by bez dalšího připadl na 30. 6. 2019. Dne 27. 2. 2019 vyhotovil obvodní báňský úřad příkaz č. j. SBS 29000/2018/OBÚ-04/1. Tento příkaz byl žalobci doručen dne 11. 3. 2019. Proti příkazu podal žalobce dne 18. 3. 2019 odpor. Obvodní báňský úřad ve věci rozhodl rozhodnutím ze dne 26. 2. 2020, č. j. SBS 29000/2018/OBÚ-04/5, které bylo vypraveno dne 27. 2. 2020. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, o kterém bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím, které nabylo právní moci dne 11. 6. 2020.

22. Povahou příkazu a důsledky, jeho doručení pro běh promlčecí lhůty se zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 1. 4. 2022, č. j. 6 As 305/2021-37. V uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval: *„Pokud je příkaz prvním úkonem v řízení, jeho smyslem je jednak vyslovení viny obviněného (podmíněné tím, že nebude podán odpor), a jednak samotné sdělení obviněnému, že došlo k zahájení řízení o přestupku. Teprve doručením příkazu se obviněný dozvídá, že je proti němu vedeno řízení o přestupku, a v tomto smyslu je tedy příkaz oznámením o zahájení řízení. Také komentářová literatura hovoří ve prospěch názoru, že „pokud je příkaz prvním úkonem v řízení, tak by se počátek nové promlčecí doby měl odvíjet od okamžiku, kdy se obviněný z přestupku s příkazem seznámil (tedy, kdy se dostal do jeho právní sféry)“ (JEMELKA, L. VETEŠNÍK, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2020. Cit. dle Beck-online, § 32). Posuzování běhu promlčecí doby v případech, kdy byl příkaz prvním úkonem v řízení, se tedy má opírat o § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky. Tím spíše v situaci, kdy je proti příkazu podán odpor, kterým se příkaz (coby rozhodnutí o vině) ze zákona ruší (§ 150 odst. 3 správního řádu) a zůstává pouze oznámením o zahájení řízení, nelze vyvodit jiný závěr, než že okamžikem přerušení běhu promlčecí doby je doručení příkazu ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.*
23. *Není sporu o tom, že příkaz je rovněž rozhodnutím, jímž se obviněný shledává vinným, je-li však prvním úkonem v řízení (tzn. byl-li proti němu podán odpor), má také účinky oznámení o zahájení řízení, a přerušení běhu promlčecí doby je tak potřeba vázat primárně na jeho doručení. V daném případě přitom nelze argumentovat, že soud má s ohledem na zásadu in dubio mitius přistoupit k výkladu příznivějšímu pro pachatele přestupku. Ač by totiž v posuzované věci byla pro žalobkyni příznivější aplikace § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, je zřejmé, že v jiných případech tomu může být naopak. Zákon a jeho ustálený výklad přitom musí v této otázce vzhledem k zásadě právní jistoty směřovat k jednoznačnému závěru. Z úvah o dopadech obou řešení navíc, ač na rozdíl od posuzovaného případu, vyplývá, že většinově příznivější je pro pachatele právě aplikace § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť takový výklad brání tomu, aby si správní orgány „prodlužovaly“ lhůtu k projednání přestupku vydáváním příkazů těsně před jejím uplynutím, nebo nevyvíjely dostatečnou snahu příkaz řádně doručit. Zároveň zajišťuje, že se obviněný z přestupku o tom, že je proti němu vedeno řízení o přestupku (a že v něm byl příkazem shledán vinným), dozví ještě před uplynutím promlčecí doby.*
24. *V kontextu běhu promlčecí doby považoval příkaz za oznámení o zahájení řízení i starý přestupkový zákon, který v § 20 odst. 2 výslovně stanovil, že je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh lhůty jeho doručením. Ačkoli toto ustanovení nová úprava již neobsahuje, nic nenasvědčuje tomu, že úmyslem zákonodárce bylo od této koncepce upustit.“*
25. S uvedenými závěry se soud plně ztotožňuje. Směrem k žalobci soud tedy poznamenává, že jeho názor, že účinky standardního meritorního rozhodnutí, včetně přerušení běhu promlčecí doby, má pouze příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, je s ohledem na výše Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

uvedené závěry Nejvyššího správního soudu mylný. Soud dále zdůrazňuje, že odkaz žalobce na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 12. 2019, č. j. 20 A 4/2019-72, je zcela neopodstatněný, neboť v tomto rozsudku vůbec není obsažen závěr soudu o tom, že by příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, nepřerušuje běh promlčecí doby.

26. Z výše uvedeného je zřejmé, že konec nové promlčecí doby odvozené od doručení příkazu ze dne 27. 2. 2019, který byl současně oznámením o zahájení řízení, připadl na 11. 3. 2020. V průběhu této nové roční promlčecí doby vydal obvodní báňský úřad rozhodnutí ze dne 26. 2. 2020, jímž shledal žalobce vinným, a to podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu dne 27. 2. 2020, kdy je odeslal právní zástupkyni žalobce elektronicky prostřednictvím datové schránky (vypraveno dne 27. 2. 2020). Vydáním tohoto rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky došlo k opětovnému přerušení běhu promlčecí doby majícího za následek počátek běhu doby nové roční promlčecí doby, která by bez dalšího uplynula dne 27. 2. 2021. Žalobou napadené rozhodnutí však nabylo právní moci dne 11. 6. 2020, tedy před uplynutím promlčecí doby. Námitku žalobce, že o předmětném přestupku bylo rozhodnuto po marném uplynutí promlčecí doby, soud tedy shledal nedůvodnou.
27. Žalobce dále namítal, že žalovaný svým postupem porušil zásadu *ne bis in idem*, neboť přestupek, ze kterého byl uznán vinným, byl v jednočinném souběhu s činem, za který již byl postižen.
28. Zásada *ne bis in idem*, tedy právo nebýt souzen nebo potrestán dvakrát za týž čin, je na ústavní úrovni upravena v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Povinnost ctít uvedenou zásadu dále plyne z mezinárodních závazků České republiky, zejména z čl. 4 odst. 1 protokolu č. 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), podle nějž *„nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci téhož státu za trestný čin, za který již byl osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu.“* Ačkoli uvedená ustanovení hovoří toliko o „trestním stíhání“ či „trestním řízení“, danou zásadu je nepochybně třeba vztáhnout i na řízení o přestupcích. Platnost zásady *ne bis in idem* i pro oblast správního trestání konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. A 6/2003-44. Předpokladem jejího uplatnění je, aby se jednalo o stejný skutek, tj. aby byla dána totožnost skutku.
29. V projednávané věci byla žalobci uložena pokuta za přestupek podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona, jehož se žalobce dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 v ranních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl s dalšími účastníky akce „KLIMAKEMP 2018“ do důlního díla – lomu Bílina na pracovní plán prvního skrývkového řezu organizace Severočeské doly a. s., IČO: 49901982, kde je vykonávána hornická činnost a kam je vstup zakázán, kde byl v katastrálním území Libkovice u Mostu, GPS souřadnice 50°34'43,252'' N; 13°41'3,650'' E, zajištěn Policií České republiky z důvodu protiprávního jednání. Zmíněným vniknutím do důlního díla žalobce ohrozil veřejný zájem na hospodárném a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem.
30. Příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 7. 11. 2018, č. j. MELT/69986/2018, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím tím, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách v prostoru lomu Bílina v katastrálním území obce Libkovice na souřadnicích 50°34'40,252'' N; 13°41'3,650'' E nesplnil pokyn policisty udělený na základě § 8 odst. 4 zákona o právu shromažďovacím

sloužící k zajištění účelu shromáždění, čímž ohrozil zájmy směřující k odstranění rozporů při střetu různých práv a k ochraně veřejného pořádku, zdraví a majetku.

31. Z obsahu správního spisu vyplývá (zejména z úředního záznamu ze dne 4. 7. 2018, č. j. KRPU-139644/PŘ-2018-040814), že v době udělení příkazu příslušníkem Policie České republiky se žalobce již nacházel na území důlního díla. Ze specifikace zejména místa spáchání obou přestupků uvedených v rozhodnutích správních orgánů pak vyplývá, že jak přestupek podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona, tak i přestupek podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím byly spáchány na stejném místě. Z uvedeného tedy vyplývá, že ke spáchání obou přestupků mělo dojít totožným jednáním. Tomu by odpovídalo i oznámení o přestupku Policie České republiky ze dne 17. 7. 2018, č. j. KRPU-142371-2/PŘ-2018-041016. V době vydání žalobou napadeného rozhodnutí byl již žalobce příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 7. 11. 2018, č. j. MELT/69986/2018, uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím tím, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách v prostoru lomu Bílina v katastrálním území obce Libkovice na souřadnicích 50°34'40,252'' N; 13°41'3,650'' E nesplnil pokyn policisty udělený na základě § 8 odst. 4 zákona o právu shromažďovacím. Z uvedeného žalobce dovozoval, že již nebylo možné jej s ohledem na zásadu ne bis in idem trestat za přestupek proti hornímu zákonu.
32. Při posuzování okolností naplnění podmínek pro aplikaci zásady ne bis in idem je zásadní zodpovězení otázky totožnosti skutku. Otázkou totožnosti skutku v rámci správního trestání se již v minulosti Nejvyšší správní soud zabýval. V rozsudku ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011-163, Nejvyšší správní soud konstatoval: *„Česká trestněprávní doktrína tradičně při interpretaci uvedeného pojmu vychází z toho, že podstatou skutku je právně relevantní jednání pachatele a jím zapříčiněný právně významný následek. Momentem, který dělí pachatelovo jednání na různé skutky, je tedy následek významný z hlediska (trestního) práva (srov. Novotný, O. - Vanduchová, M. - Šámal, P. a kol. 2010. Trestní právo hmotné. Obecná část. Praha: Wolters Kluwer, str. 335-336). V obdobném duchu rozlišují jiní autoři mezi skutkem de facto a skutkem de iure. Skutek de facto představuje skutkový děj, zahrnující skutkové okolnosti konkrétního případu „tak jak se stal“, bez ohledu na jejich trestněprávní relevanci. Skutkem de iure je naopak souhrn trestněprávně relevantních skutečností odlišitelný od jiného skutku de iure téhož pachatele. Při posuzování totožnosti skutku je pak určující skutek de iure (viz Kratochvíl, V. a kol. 2009. Kurs trestního práva. Trestní právo hmotné. Praha: C. H. Beck, str. 184-185).*
33. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že výklad některých právních pojmů ze strany ESLP může mít autonomní povahu. Stejně tak nepřehlédl, že velký senát ESLP v rozsudku Zolotukhin proti Rusku uvedl, že při posuzování zásady ne bis in idem odmítá přístup kladoucí důraz na právní kvalifikaci deliktu. Přesto je zdejší soud toho názoru, že za rozhodný komparátor pro stanovení prvku idem je nutno považovat skutek de iure, v souladu s výše citovanými doktrinárními závěry. K tomuto názoru dospěl na základě následujících úvah.
34. Inherentní součástí systému správního trestání je v (nejen) českém právním řádu skutečnost, že k řízení o jednotlivých správních deliktech jsou mnohdy věcně příslušné různé správní orgány. Shodným jednáním pachatele tak může dojít k vyvolání různých právních následků (a potažmo k porušení či ohrožení zcela odlišných zájmů a hodnot), a tedy ke spáchání správních deliktů stanovených různými právními předpisy a sankcionovaných různými správními orgány. V takových případech je to právě konstrukce skutku de iure, která umožňuje postižení pachatele za všechny právně relevantní následky jeho jednání. Pokud by tomu tak nebylo a uložení sankce jedním z dotčených správních orgánů by znamenalo založení překážky ne bis in idem, docházelo Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

by k situacím, kdy by určitým zájmům a hodnotám nemohla být ze strany správních orgánů poskytována ochrana, byť jsou právě k jejich ochraně zákonem povinovány. Nepřípustnost takového stavu by byla patrná zejména v momentu, kdy by byl pachatel nejprve postižen jedním správním orgánem za určitý nepříliš závažný následek svého jednání, čímž by bylo znemožněno jeho potrestání za jiný, daleko závažnější následek.

35. Podobná situace panuje ve vztahu správního trestání a „klasického“ trestání v řízení před soudy. Výše uvedené pojetí skutku umožňuje na podkladě určitého skutkového děje diferencovat mezi dvěma skutky *de iure*, z nichž jeden zahrne následek, k jehož potrestání postačí nástroje správního trestání, zatímco k potrestání druhého skutku bude nutné vést tradiční trestní řízení. Také v tomto případě lze jen stěží akceptovat, že by orgány činné v trestním řízení musely ukončit svou činnost v momentu, kdy by byl určitý následek téhož jednání potrestán ve správním řízení. Nejpravděpodobnější reakcí orgánů veřejné moci na popsané situace by bylo postupné opouštění nástrojů správního trestání ve prospěch trestněprávní represe (v užším smyslu). Takový vývoj by však Nejvyšší správní soud považoval za krajně nežádoucí, neboť by vedl k popření jedné ze základních zásad moderního trestního práva, a to zásady subsidiarity trestní represe. Podle ní trestní právo představuje *ultima ratio*, tj. přistupuje k právní ochraně vybraných objektů subsidiárně, teprve tehdy, nestačí-li k jejich účinné ochraně jiné právní či mimoprávní prostředky. Nejvyšší správní soud má za to, že takový vývoj ESLP jistě nezamýšlel vyvolat.
36. Tyto závěry lze podpořit i argumentací na obecnější úrovni. Již Immanuel Kant (a v návaznosti na něj v zásadě celá moderní filosofie) dovozoval, že proces poznání nelze pojímat jako pouhou fyzicko-empirickou příčinnou souvislost. Veškerá zkušenost dle Kanta předpokládá apriorní formy (pojmy, zásady, ideje), které nepocházejí ze zkušenosti. Smyslové nazírání je formováno ve zkušenost apriorními (neempirickými) formami našeho poznání (Anzenbacher, A. Úvod do filosofie. 2004. Praha: Portál, str. 101-132). Fakta tedy nikdy neexistují sama o sobě. Ve vztahu k posuzované právní otázce lze na základě právě uvedeného konstatovat, že sice jistá fakta aktivují použití určité právní kvalifikace, avšak teprve daná právní kvalifikace činí některá fakta relevantní a jiná irrelevantní. Z tohoto důvodu skutkový základ konkrétní kauzy není nikdy zcela oddělitelný od *norem*, které jej regulují. I proto by skutek *de facto* byl krajně nevhodným určujícím komparátorem pro stanovení prvku *idem*. Nemá-li totiž být proces vymezení konkrétního skutku zcela arbitrární, pak je při rozhodování o tom, které z nepřehledného množství rozličných skutkových okolností budou k danému skutku vztaženy, vždy nutno určitým způsobem zohlednit právní kvalifikaci dotčeného deliktu.“
37. S výše uvedenými závěry se zdejší soud plně ztotožňuje. I samotný Nejvyšší správní soud z uvedených závěrů vychází ve své následné rozhodovací praxi (viz např. rozsudky ze dne 10. 2. 2011, č. j. 9 As 67/2010-74, a ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 As 106/2014-25). V daném případě se tedy soud zabýval zapříčiněnými právními následky, ke kterým mělo dojít v daném případě. Přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona se žalobce dopustil tím, že neoprávněně vnikl do důlního díla, oproti tomu přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím se dopustil tím, že neuposlechl výzvu Policie České republiky. Spácháním přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona žalobce ohrozil veřejný zájem na hospodárném a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem, zatímco spácháním přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím ohrozil zájmy směřující k odstranění rozporů při střetu různých práv a k ochraně veřejného pořádku, zdraví a majetku. Zjevně se tedy v obou případech jednalo o odlišný následek protiprávního jednání, který je z hlediska odpovědnosti za přestupek rozhodný. Soud proto uzavírá, že se v tomto případě jednalo ve

smyslu výše uvedených zásad o dva různé skutky *de iure*, přestože byly spáchány jedním jednáním žalobce. Za každý z uvedených skutků tak mohl být žalobce samostatně postižen. S ohledem na výše uvedené tedy soud shledal námitku žalobce týkající se porušení zásady *ne bis in idem* za nedůvodnou.

38. Dále se soud zabýval námitkou neprokázání přestupku, neboť podle žalobce nebyla prokázána jeho totožnost. Při prokázání totožnosti vycházel obvodní báňský úřad z oznámení o přestupku, seznamu dodatečně ustanovených osob a dále z pravomocného příkazu Městského úřadu Litvínov ze dne 7. 11. 2018, č. j. MELT/69986/2018.
39. Z obsahu úředního záznamu ze dne 4. 7. 2018, č. j. KRPU-139644/PŘ-2018-040814, kterého se dovolává v žalobě samotný žalobce, vyplývá, že již v prostoru důlního díla byla dán účastníkům pochodu opakovaně pokyn, aby nevstupovali mimo vyznačenou trasu pochodu. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce byl shledán příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 7. 11. 2018, č. j. MELT/69986/2018, z přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím, neboť nesplnil uvedený pokyn, je dle soudu nutné vycházet z předpokladu, že žalobce vstoupil v prostoru důlního díla mimo vyznačenou trasu pochodu. Důsledkem tohoto jednání žalobce tedy, i s přihlédnutím k výše uvedené argumentaci, že obou skutků se žalobce dopustil jedním jednáním, nepochybně muselo dojít k neoprávněnému vniknutí žalobce do důlního díla.
40. Dalším klíčovým podkladem pro rozhodnutí byl podle názoru soudu seznam dodatečně ustanovených osob ze dne 13. 9. 2018, č. j. KRPU-182406-1/ČJ-2018-040070, podle kterého byl žalobce ztotožněn Policií České republiky. Seznam obsahoval mimo jiné i výřez fotografie osoby zajištěné po spáchání předmětného přestupku a fotografii žalobce z databáze dostupných Policii České republiky. K tomuto seznamu soud uvádí, že se nejedná o úřední záznam, ale o podklad rozhodnutí poskytnutý Policií České republiky. Na základě těchto podkladů lze podle názoru soudu učinit závěr, že totožnost žalobce byla prokázána, neboť oznámení o přestupku původně vedeného na neznámého pachatele, bylo ve správním řízení doplněno seznamem dodatečně ustanovených osob, v němž Policie České republiky provedla ztotožnění žalobce pomocí fotografií, z nichž jedna je výřezem fotografie obsažené v oznámení o přestupku a druhá je fotografie z databáze dostupné Policii České republiky. K poukazu žalobce, že se u srovnávané fotografie nejedná o fotografii z databáze evidence obyvatel, soud uvádí, že z obsahu správního spisu vyplývá, že po zajištění přestupce požádala policie své specialisty o provedení identifikačního úkonu pomocí kriminalistických fotografií. Výsledkem porovnání je výše zmíněný seznam dodatečně ustanovených osob ze dne 13. 9. 2018, č. j. KRPU-182406-1/ČJ-2018-040070. Porovnávací fotografie je tedy z databáze kriminalistických fotografií, u nichž má policie zjištěnu totožnost osob nacházejících se na fotografii. Nemusí se tedy nutně jednat výlučně o fotografie z databáze evidence obyvatel. V seznamu dodatečně ustanovených osob je nad fotografiemi žalobce uvedena spisová značka, pod kterou bylo podáno jak oznámení o přestupku dle horního zákona, tak i oznámení o přestupku, o kterém rozhodl Městský úřad Litvínov pravomocným příkazem ze dne 7. 11. 2018, č. j. MELT/69986/2018. Skutečnost, že se jedná o žalobce, potvrdil dle soudu nakonec i on sám, když při ústním jednání před obvodním báňským úřadem navrhl předmětný příkaz Městského úřadu Litvínov jako důkaz.
41. Je pravdou, že tvrzení obvodního báňského úřadu, že při ústním jednání provedl porovnání fotografie žalobce z předloženého občanského průkazu s fotografií obsaženou v seznamu dodatečně ustanovených osob, nemá oporu ve správním spisu, jelikož o tomto postupu obvodního báňského úřadu není v protokolu o ústním jednání žádná zmínka. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Tato skutečnost představuje vadu řízení, která ale nemá vliv na zákonnost rozhodnutí, jelikož ostatní skutečnosti, na základě kterých ověřoval obvodní báňský úřad totožnost přestupce, jsou dostačující k prokázání totožnosti žalobce.

42. Soud námitku nedostatečného ztotožnění žalobce rovněž považuje za účelovou, když na straně jedné žalobce argumentuje tím, že došlo k porušení zásady *ne bis in idem*, když se tohoto přestupku měl dopustit totožným jednáním jako přestupku, z jehož spáchání byl pravomocně uznán vinným Městským úřadem Litvínov, a na straně druhé tvrdí, že se přestupku projednávaného v tomto správním řízení měla dopustit jiná osoba. S ohledem na vše výše uvedené shledal soud námitku, že v daném řízení nebylo dostatečně prokázáno, že přestupek spáchal žalobce, tedy soud rovněž neshledal jako důvodnou.
43. Dále se soud zabýval námitkou žalobce, že účastí na předmětném protestu nebyl naplněn materiální znak přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona. Z tohoto ustanovení plyne, že *„fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán.“*
44. K dané problematice se nejednou vyjádřil Nejvyšší správní soud, který uvedl, že trestnost přestupků se řídí obdobnými principy a pravidly, jakými se dosud řídila trestnost trestných činů, a proto pro trestnost jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, musí být naplněna i materiální stránka přestupku. Za přestupek je považováno takové zaviněné jednání fyzických osob, které naplňuje formální znaky stanovené v zákoně a zároveň porušuje či ohrožuje zájem společnosti byť i v nepatrné míře. Lze vycházet z předpokladu, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Tento předpoklad by však nenastal za situace, kdy se k jednání, které naplnilo formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V takovém případě by nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku, a jednání by tak nemohlo být za přestupek označeno (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, či ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52).
45. Žalobce zpochybňoval existenci materiální stránky přestupku s poukazem na to, že důvodem vniknutí účastníků protestu na území, kde probíhá hornická činnost, byla dlouhodobá ochrana veřejného zájmu – konkrétně lidského života, zdraví, majetku, veřejných rozpočtů, životního prostředí a klimatu.
46. S ohledem na právě uvedené jsou správní orgány povinny zkoumat, zda určité jednání lze označit za přestupek, a zda tedy došlo k naplnění nejen formálního, nýbrž i materiálního znaku přestupku. Za přestupek je považováno zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti, přičemž právě v porušení nebo ohrožení společnosti lze spatřovat materiální stránku přestupku. Žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu vytýkaného přestupku ve všech jeho znacích, přičemž nebyly přítomny významné okolnosti, které by vyloučily, aby byl jejím jednáním porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. Významnou okolností nemůže být žalobcem uváděná dlouhodobá ochrana veřejného zájmu, neboť snaha upozornit na klimatickou krizi neopravňuje k porušování platných právních předpisů. Soud dále uvádí, že pouhou účastí na protestu se žalobce přestupkového jednání nedopustil. Toho se dopustil až v okamžiku, kdy se oddělil od trasy protestu a neoprávněně vnikl do důlního díla. Pro úplnost soud

podotýká, že právo na příznivé životní prostředí zakotvené v čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod nezakládá občanům právo na porušování právních předpisů.

47. K poukazu na porušení práva na svobodu projevu, soud uvádí následující. V čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod je uvedeno, že svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. V daném případě byl vstup do důlního díla omezen zákonem, a to právě z důvodu ochrany práv druhých (právo vykonávat legálně povolenou důlní činnost) a zejména z důvodu ochrany zdraví samotných nepovolaných osob, které by mohly v prostoru důlního díla být obětí úrazu.
48. K poukazu na právo na odpor zakotvené v článku 23 Listiny základních práv a svobod soud uvádí, že v tomto ustanovení je uvedeno, že občané mají právo postavit se na odpor proti každému, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, založený Listinou základních práv a svobod, jestliže činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků jsou znemožněny. Žalobce se v daném případě nestavěl na odpor žádné osobě či síle, která by se snažila odstraňovat demokratický řád lidských práv a základních svobod. Poukaz na toto ustanovení ze strany žalobce je tak zcela nepřípadný.
49. Na základě výše uvedeného soud shledal, že v nyní posuzovaném případě nebyly zjištěny zvláštní okolnosti natolik snižující nebezpečnost přestupkového jednání, že by materiální znak přestupku zcela vymizel. Soud naopak konstatuje, že materiální znak přestupku byl žalobcem naplněn bez pochybností, neboť žalobce vnikl do prostoru důlního díla, čímž ohrozil veřejný zájem na hospodárném a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem a zároveň též zájem na ochraně života a zdraví osob. Předmětná námitka tak není důvodná.
50. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
51. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 14. července 2022

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce